

omezená veličina, která reprezentuje jen část lidstva. Rozšíření našeho vědomí nemá být na účet jiných druhů vědomí, nýbrž má nastat vývojem oněch elementů naší psyché, které jsou analogické vlastnostem cizích psych, jako též Východ nemůže postrádat naši techniku, vědu a průmysl. Evropská invaze na Východ byla násilným činem velkého stylu. Zanechala nám – noblesse oblige – závazek, abychom pochopili ducha Východu. To je nám asi třeba více, než nyní tušíme.

PŘÍKLADY EVROPSKÝCH MANDAL

Obrazy vznikly v rámci terapie pacientů způsobem popsaným v textu. Nejstarší pochází z roku 1916. Všechny obrazy vznikly spontánně bez nejmenšího východního vlivu. Hexagramy I-ťingu na obr. 4 pocházejí z četby Leggeho překladu v *The sacred Books of the East*, na obrázku se ocitly jen proto, že se kniha zdála (akademicky vzdělané) pacientce obzvláště důležitá pro její život. Žádná z mně známých evropských mandal, kterých vlastním velice rozsáhlou sbírku, nedosahuje konvencí a tradic fixované harmonie mandal východních. Proto jsem z nekonečně variabilních evropských mandal vybral deset, o nichž se domnívám, že přinejmenším jako celek budou jasně ilustrovat paralelismus východní filozofie a nevědomé tvorby idejí v Evropě.

C. G. Jung